

บทที่ 1

บทนำ

ในการดำเนินชีวิตทุกวันนี้ มนุษย์ต้องเผชิญกับความเสี่ยงภัยนานับการ เนื่องจาก ความเจริญทางวัตถุและการประดิษฐ์คิดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีมากขึ้น เช่น รถยนต์มี มากขึ้นก็อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุเป็นอันตรายได้มากขึ้น ภัยทางทะเลก็อาจทำให้เกิดความเสียหาย แก่การขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ การใช้แก๊สก็อาจทำให้เกิดอัคคีภัยได้ เป็นต้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เมื่อเกิดความเสียหาย จะทำให้สูญเสียชีวิตและทรัพย์สินคิดเป็นมูลค่ามากมาย จึงทำให้ การประกันภัยได้เข้ามามีบทบาทสำคัญที่จะ เข้าร่วมเฉลี่ยรับภาระความเสียหายที่เกิดขึ้น จากความ สำคัญของการประกันภัยดังกล่าวนี้ มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งพอจะ สรุปได้ดังนี้

1. การประกันภัยช่วยสร้างความมั่นคงให้แก่สังคม ทำให้สังคมมีหลักประกันความ ปลอดภัย มีความมั่นใจว่า เมื่อเกิดความเสียหายขึ้นแล้วผู้เอาประกันภัยจะได้รับการชดเชยใช้ตาม เงื่อนไขที่ได้ตกลงไว้ เช่น เมื่อเกิดไฟไหม้ก็สามารถจะมีเงินมาสร้างบ้านเรือนที่อยู่อาศัยได้ถ้า บ้านนั้นได้รับการประกันภัยเอาไว้ ซึ่งไม่ทำให้ตนเองและสังคมลำบากจนเกินไปอันเป็นอุปสรรค ต่อการดำรงชีพต่อไป

2. การประกันภัยช่วยให้มีการระดมทุน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนา เศรษฐกิจ ของประเทศ และการระดมทุนนั้นจะสำเร็จได้ก็โดยการประหยัดของประชาชนในประเทศนั้น ๆ และนำเอาส่วนที่สะสมนั้นมาลงทุน ซึ่งการประกันภัยก็มีส่วนช่วยให้ประชาชนเกิดการประหยัดโดย ทางอ้อม คือ นำเอาเงินที่ห้ามหาได้ส่วนหนึ่งมาให้กับบริษัทในรูปเบี้ยประกันเพื่อป้องกันภัยที่จะ เกิดขึ้น บริษัทประกันภัยก็จะนำเบี้ยประกันนั้นมาลงทุนหาผลตอบแทน ซึ่งจะเป็นการช่วยพัฒนาประเทศ ในการเพิ่มการลงทุน

3. การประกันภัยจะเป็นการส่งเสริมการลงทุนให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากผู้เอาประกัน ภัยเกิดความมั่นใจและกล้าที่จะลงทุนในการพาณิชย์และอุตสาหกรรมต่าง ๆ มากขึ้น เพราะเห็น ว่าบริษัทประกันภัยจะมีส่วนช่วยรับผิดชอบในความเสียหายที่จะเกิดขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการไม่ เสี่ยงภัยจนเกินไป ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาการลงทุนของประเทศ

4. การประกันภัยช่วยเป็นหลักประกันในการกู้เงินจากธนาคารและสถาบันการเงินอื่น ๆ เช่น ถ้าผู้เอาประกันภัยต้องการกู้เงินจากธนาคารเพื่อสร้างบ้าน ก็ต้องทำประกันอัคคีภัยตัวบ้าน เพื่อเป็นหลักประกันแก่ธนาคารว่าจะได้รับการชดเชยคืนเมื่อเกิดความเสียหายขึ้น เป็นต้น อีกทั้งเป็นผลดีทางอ้อมซึ่งจะช่วยให้อุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่น ๆ ขยายตัวมากขึ้น ทำให้คนมีงานทำ และการครองชีพดีขึ้น

เนื่องจากความสำคัญของการประกันภัยดังกล่าวข้างต้นรัฐบาลจึงควรให้การส่งเสริมกิจการประกันภัย เพื่อให้มีฐานะการเงินที่มั่นคงเป็นที่เชื่อถือได้ของประชาชน สำหรับนโยบายที่รัฐบาลได้วางไว้เพื่อส่งเสริมธุรกิจประกันวินาศภัยนั้น พอสรุปได้ดังนี้

1. ส่งเสริมให้ธุรกิจประกันภัยเป็นที่เชื่อถือของประชาชน โดยกำหนดมาตรการต่าง ๆ ที่จะทำให้บริษัทประกันภัยมีฐานะการเงินมั่นคง และมีการปฏิบัติต่อผู้เอาประกันภัยอย่างเป็นธรรม เช่น มาตรการเรื่องเงินกองทุนของบริษัท ระยะเวลาและวิธีการจัดเก็บเบี้ยประกันภัย เงื่อนไขการลงทุนของบริษัทประกันภัย การจ่ายเงินค่าบำนาญแก่ตัวแทนหรือนายหน้า การจัดระบบบัญชีและระบบทะเบียน การเอาประกันต่อ การจัดสรรเงินสำรองเพื่อการเสี่ยงภัย และข้อเสนอแนะในการตกลงค่าสินไหมทดแทน ซึ่งถ้าหากบริษัทประกันวินาศภัยทุกบริษัทปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวอย่างเคร่งครัด ก็จะทำให้ธุรกิจประกันภัยมีความมั่นคงยิ่งขึ้นเป็นที่เชื่อถือของประชาชน

2. ส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมวิชาการประกันภัย โดยรัฐจะต้องส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสถาบันฝึกอบรมวิชาการประกันภัยขึ้น และจัดหลักสูตรวิชาการประกันภัยในระดับมหาวิทยาลัย วิทยาลัย และระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้การศึกษาและความรู้ด้านวิชาการแก่ผู้ที่อยู่ในวงการประกันภัยและบุคคลโดยทั่วไป ซึ่งจะเป็นการขยายตลาดประกันภัยทั้งทางตรงและทางอ้อม

3. ส่งเสริมให้ธุรกิจประกันภัยเพิ่มการรับเสี่ยงภัยภายในประเทศให้มากขึ้น โดยส่งเสริมให้กระจายภัยให้บริษัทประกันภัยภายในประเทศรับให้เต็มความสามารถเสียก่อน จึงจะส่งออกไปประกันต่อยังต่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 5 ประกอบกับโครงการพัฒนาเก้าชนรรมชาติและอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นการเอาประกันภัยรายใหญ่ที่มีมูลค่าสูงมาก ดังนั้นรัฐจึงต้องส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มประกันภัยขึ้นเพื่อร่วมกันรับเสี่ยงภัยในประเทศให้มากยิ่งขึ้น ตลอดจนส่งเสริมให้บริษัทประกันภัยต่าง ๆ มีความร่วมมือกันมากขึ้น

4. ส่งเสริมให้ตัวแทนและนายหน้ามีจรรยาบรรณ และมีความรู้ ความสามารถในการใช้หลักวิชาการประกอบวิชาชีพเพิ่มขึ้น เนื่องจากตัวแทนและนายหน้าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของธุรกิจประกันภัย โดยเป็นสื่อกลางที่ช่วยให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ให้บริการได้เป็นอย่างดี

5. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือระหว่างประเทศ เนื่องจากธุรกิจประกันภัยเป็นธุรกิจระหว่างประเทศที่ต้องมีการกระจายภัยเพื่อความมั่นคง เพราะไม่มีประเทศใดมีกำลังความสามารถหรือกำลังเงินเพียงพอที่จะรับเสี่ยงภัยเองในประเทศได้ทั้งหมด ดังนั้นรัฐจึงต้องส่งเสริมเพื่อให้มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนภัยหรือร่วมรับเสี่ยงภัยบางประเภทระหว่างกันให้มากขึ้น เช่น ภัยเครื่องบิน ตัวเรือ และอื่น ๆ เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงโครงสร้างการจัดแบ่งส่วนงานของกิจการรับประกันวินาศภัย เพื่อเป็นแนวทางในการวางระบบการควบคุมภายใน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบบัญชี
2. เพื่อศึกษาค้นคว้าถึงวิธีการปฏิบัติงานภายในกิจการรับประกันวินาศภัย เพื่อให้ทราบทางเดินของข้อมูลและหาวิธีการกำหนดการบันทึกข้อมูลให้สอดคล้องกับทางเดินของข้อมูลและเพื่อให้เกิดการควบคุมภายในที่ดี
3. เพื่อเสนอระบบบัญชีที่เหมาะสมแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะสามารถนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ซึ่งได้แก่ การจัดทำวงวนบัญชีอย่างมีระเบียบ การบันทึกรายการในสมุดบัญชีที่ประหยัดเวลาจากเอกสารที่ออกแบบไว้อย่างรัดกุม ตลอดจนการสรุปผลจากสมุดบัญชีออกมาในรูปของรายงานที่ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและทันเวลาแก่ผู้บริหาร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลที่จะส่งเสริมให้ธุรกิจประกันภัยเป็นที่เชื่อถือได้ของประชาชนตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

ขอบเขตของการศึกษา

1. จากการสัมภาษณ์บุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบและเกี่ยวข้องในการดำเนินงานของกิจการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทางเดินของข้อมูล
2. จากรายงานและตำราต่าง ๆ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกิจการรับประกันวินาศภัย
3. ศึกษาวิธีการปฏิบัติงานของระบบบัญชีที่ใช้อยู่ว่าเป็นอย่างไร
4. วิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ในข้อ 1-3 เพื่อเสนอแนะปรับปรุงให้เป็นระบบบัญชีที่

เหมาะสมสำหรับกิจการขนาดกลางที่ให้นำเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้ในระบบบัญชีบางส่วน คือใช้บันทึกข้อมูลในสมุดทะเบียนที่เกี่ยวข้องกับการรับประกันวินาศภัยแต่ละประเภท

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

การศึกษาเกี่ยวกับระบบบัญชีสำหรับกิจการรับประกันวินาศภัย คาดว่าจะได้ประโยชน์ดังนี้

1. เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารในกิจการ ใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงระบบบัญชีที่ใช้อยู่ให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานมากขึ้น เพื่อป้องกันทรัพย์สินของกิจการจากการทุจริตผิดพลาดและภัยพิบัติที่บังเอิญ และให้การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายที่วางไว้รวมทั้งให้ข้อมูลทางการบัญชีถูกต้องเชื่อถือได้
2. ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีในกิจการประเภทเดียวกันมีหลักปฏิบัติที่ยึดถือได้
3. นักศึกษาและผู้สนใจ สามารถค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับระบบบัญชีสำหรับกิจการรับประกันวินาศภัยและเพื่อเป็นเอกสารทางวิชาการในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย